

omnium iudic. equum est, vt Rector clericus habeat iurisdictionem in ciuilibus, maxime cum per hoc non prauideatur Episcopo: quia dico, si conueniretur coram Episcopo, non posset declinare eius forum. Sicut in simili dicitur in preallega. l. si in istis aliis collegiis inferioribus, & sicut non prauideatur Episcopo respectu aliorum collegiorum ecclesiasticorum, quorum clerici possunt in ciuilibus conueniri coram eorum preposito, sic nec possunt declinare iurisdictionem Episcopi, si coram eo conuenirentur, vt no. Innoc. in preallega. c. cum ab ecclesiis. Et ad prædicta optime faciunt no. per Innoc. in c. dilecta. de excess. prela. vbi indistincte loquitur de istis collegiis, nec distinguit inter clericos & laicos, immo potius videtur id sentire in clericis, applicando suam gl. ad illum tex. & clarius hoc sentit in prealleg. c. cum ab ecclesiis. Ad idem adduco tex. opti. & iudicio meo singularem in materia, in c. ex literis. de constitut. intelligendo, q. vniuersitas magistrorum erat ecclesiastica: quia alias Papa non se impediret, vbi vniuersitas exercet iurisdictionem in ciuilibus in illos de collegio. Idem ergo in Rectore eorum, argu. illius l. si. Ad idem c. quia in causis. de procur. vbi Papa aperte probat collegium scholarium Parisien. quod est ecclesiasticum, & hæc omnia procedunt et in ciuilibus eadem ratione. Vide quod circa hanc materiam plenius dixi in quadam disputatione quam nuper feci, quæ incipit, Gandulphus. Vbi inter cætera dico, q. de æquitate posset defendi clericum Rectorem habere iurisdictionem in scholares clericos, in concernentibus scholasticam professionem, seu in negotiis ortis occasione professionis scholasticæ: licet in vniuersitate plures sint laici q. clerici, & hoc ideo, quia iura indistincte approbant hanc mixturam in istis collegiis personalibus, vt probatur in c. quia in causis. de procur. in pro. lib. 6. & in clem. vbi Papa appellat vniuersitatem, scribendo vniuersis scholaribus Bono. & Parisiis commorantibus: ergo talia collegia consequuntur iura vniuersitatis, ex quo subiectum est habile, & optime facit l. si. C. de iurisdic. omni. iud. vbi miles existens in collegio, non potest declinare iurisdictionem Rectoris prætextu militiæ. Dico etiã in illa disputatione, q. Rector scholarium non habet iurisdictionem prætextu auth. habita. prealleg. quia cum illud sit mere priuilegium, non debet extendi ad non comprehensa, argu. in c. sane. & c. porro. de priuilegiis. Sentit Bal. in d. auth. habita. licet D. Cardinali uenerit hic; cuius dictum fuit hic simpliciter secutus, sed uide latius in dicta disput. & hæc omnia no. quia alibi non sunt ita funditus discussa. Glo. vlti. prosequitur quedam generalia. Et de materia dic, vt no. in c. debitores. & in c. cum contingat. de iureiur. & in reg. accessorium. de reg. lib. 6. Extra gl. opp. primò de l. si quis in conscribendo. C. de pact. vbi videtur sacerdos renunciare posse priuilegio fori. Solu. multiplex est, vt ibi etiam no. per Bar. & primò, quia ibi loquitur de quodam sacerdote temporali, & erat quedam dignitas in loco, sicut dicimus de prioribus Florentinis, qui sunt domini ciuitatis. Vel secundò, q. illa lex est correctæ per iura hic in tex. alleg. Nec hoc dicere est absurdum, vt no. ibi Bar. Vel tertio, si clericis esset priuilegium concessum, vt possent eligere vnum ex suis pluribus iudicibus, tunc possent renunciare huic electioni, sicut in si. dicitur in c. dilectus. infra eod. titu. † Quæro, an valeat processus habitus per secularem iudicem contra clericum citatum, qui non comparuit ad allegandum priuilegium suum? De hoc uide per Ioan. And. qui dicit q. non, sed de hac q. uide quod no. in Spec. de cita. §. 1. & per glo. 23. q. 8. c. conuenior. & 3. q. 2. c. si Episcopus. & infra de accusatio. c. veniens. & per Archidia. 15. q. 4. c. placita. & plene per Ioan. And. in reg. scienti. de reg. iur. lib. 6. in Mercur. ad fi. quæstionis, vbi concludit, clericum non teneri ad comparendum, & q. contra eum non comparentem non ualet processus nec in principali, nec in pœnam contumaciæ. Et assignat causam notabilem, quia citans nullo modo potest esse iudex, hoc est, nec in principali, nec in incidenti, ergo non ardeat citatus comparere: ad hoc de sententia. excom. c. si iudex laicus. lib. 6. Hosti. aut in summa huius tit. §. 1. ver. item ratione priuilegii, concludit, q. si causa feudalisi allegatur, vel similis, per quã submittitur iurisdictioni citantis, clericus tenetur cõparere allegaturus priuilegium suum, secus si nulla causa talis allegetur. D. Ant. sequitur dictum Ioan. And. indistincte: licet enim propter

dubium allegatæ causæ, possit cognoscere, an sua sit iurisdictione, per hoc tamen nõ submittitur iudici seculari, quo ad principalem cãm, nec etiam quo ad actum multandi. 32 † Et hoc, quia contumacia est delictum, & pœna eius est pena delicti, vt no. in l. omne delictum. §. contumacia. ff. de re milit. ergo non potest secularis illam infligere, vt no. in 33 c. vno. de cler. coniug. lib. 6. vt supra dixi. † Et per hoc no. c. bonam limitationem ad l. si quis ex aliena. c. ff. de iudic. & ad l. 2. ff. si quis in ius voc. vt in dubio iudex possit cognoscere, & et multare contumacem, qm potest esse iudex, licet in veritate non sit. Secus aut vbi non est iudex, nec esse potest. Nam tunc etiã si pronunciaret se iudicem, talis sententia nõ faceret eum iudicem, quia nihil potest contra impossibile, vt l. si. ff. quæ sen. sine ap. rescin. & quod legi. & no. in c. si sententia. de sententia. excõ. lib. 6. † Vltimò scias, q. Ioan. de Lign. formauit hic vnam quæstionem satis quotidianã ac vtilem, & maxime in Tuscia, vbi sunt talia statuta. Cauetur statuto, q. declinata iurisdictione potestatis, incidatur in certam pœnam: quõ consulatur clerico citato coram potestate, vt declinando iurisdictionem nõ incidat in pœnam statuti: & refert Butr. tenere in auth. statumimus. C. de Episc. & cler. quod nõ debet declinare, sed debet dicere, Non possum coram vobis respondere, quia habeo decre. si diligenti. de foro cõpeten. inhiibentem, & punientem clericum litigantem in iudicio seculari: aliàs libenter responderem. Ipse verò Ioan. de Lig. dicit, q. tale statutum non ualet respectu clericum, & est planum: quia exprimit clericum. Si verò nõ exprimit, sed loquitur generaliter, nõ refertur ad clericos, arg. in c. 1. de iure iur. lib. 6. & quod legi. & no. in c. si. de immunita. eccle. lib. 6. Nec forte illa cautela Butr. prodesset, cum effectualiter declinet, & non refert, vtrum fiat aliquid verbo, vel facto, de appell. c. ex parte. 2. & l. de quibus. ff. de legibus. Idem etiã dicit, q. nemo dubitat tale statutum non valere respectu clericorum, nec etiã clericos includi, vt no. Bar. in l. si quis sub cõditione. ff. de cõdi. instit. Sed q. de facto mandat tales pœnas executioni, ideo, vt euitetur grauamen facti, vtile est seruare consiliũ, quod ponit Bar. in l. p. e. §. ad crimen. ff. de publi. iudi. videlicet, vt ipse clericus citatus nõ declinet, sed pro suo interesse compareat coram superiore, eum reuocante ratione sui interesse, arg. in c. si iudex laicus. de sententia. excom. lib. 6. Sicut dicimus in seruo. l. seruus. ff. de pub. iud. & i. dño feud. respectu vassalli. supra c. c. ex transmissa. & hoc no. Abbas.

ADDITIONES.

- a ZACHAR. ¶ n. scholares clericos. Adde pro dicto istius Bal. in addit. ad Spec. in tit. de reo. §. scholaris. & ibi Spec. uerfic. quid si scholaris, quod est uerum, in eo, qui studet in aliena diocesi, secundum eos ibi. Idem si studet in studiis approbatis, ut no. idem Bal. & Doct. in alleg. auth. habita. per istum. C. ne fil. pro pat. item si sit in loco studij, ut plene per fac. Rebut. post Bar. in l. si in c. de agen. in re. lib. 12.
- b ¶ Comparuit. Adde Calder. consil. proxime alleg. 12.
- c S E B. S A P. ¶ Ad comparendum. Vide Bal. in l. generaliter. colum. 1. in fi. C. de Episc. & cler. & Abb. in c. cum ordinem. supra de rescrip. ubi Fey. lare tangit, quando quis teneatur comparere ad allegandum priuilegium. & uide Bar. in l. 3. in prin. ff. de iud. ubi dicit q. quando citatur clericus & in citatione nulla fit mentio de clericatu, tenetur comparere: uide etiam Alex. in l. de etate. in 4. col. ff. ad Trebel.
- d Delictum. Idem firmat Do. Corneus in consil. 79. incip. licet. in 2. col. uer. quia contumacia. in 4. uolu. Aene. Falco.
- e L. si quis ex aliena. Tu uide glo. in c. accusatus. de hæret. lib. 6. ubi dicit q. d. l. si quis ex aliena. habet locum in ordinario, sed laicus non est ordinarius clericus, ergo, uide, quæ plene dixi in c. cæterum. supra de iudi. & uide glo. in c. 1. de inuesti. in mar. fac. And. Barba.
- f Non ualet. Adde uidendum Ange. consil. 47.
- g Clericos. Vide Do. Alex. in consil. 54. incip. quæritur. in 3. col. uer. accedat. in 5. uolu. Aene. de Falco.
- ZACH. ¶ Adde Oldra. consil. 83. incip. an Episcopus. istum in c. solita. supra de maiorita. & obediens. & Rot. decil. 840. incip. utrum ualeat consuetudo Anglicana. in antiq. & Tho. Ferra. in suo tracta. cautelarum cau. 28. incip. prouisum reperitur. in princ.

SYMARIUM.

- 1 Clerici sunt conueniendi coram suo Ordinario, non coram illis, quibus ipsi seruiunt, nisi aliud priuilegium sit in contrarium.
- 2 Ciuitas non uenit appellatione diocesis in materia odiosa, aliàs secus.
- 3 Dominus non habet iurisdictionem in illos, qui sibi seruiunt. 20.
- 4 Capitulum nullum habet iurisdictionem in clericis, etiam sibi seruientes, nisi prescripserit. 12.
- 5 Consuetudo dat iurisdictionem etiam priuato.
- 6 Maxime, ista dictio denotat idem in casu contrario. Delinquens extra diocesim, a quo iudice debet puniri, & que statuta seruientur in puniendo ipsum. 8.
- 7 Conueniri quis potest in foro domicilij de contractu, & de delicto alibi gesto.
- 8 Decisiones causarum sunt secundum statuta loci ubi sunt contractum.